

ZUNANJA PODOBE NEKDANJE VELEBLAGOVNICE ZA BEŽIGRADOM – Arhitekturno delo Savina Severja, ki je po odhodu velikih trgovcev samevalo kar dve leti, bodo prenovili v dobrih šestih mesecih. Zasebno podjetje Exoterm je med drugim poskrbelo za novo streho in razsvetljavo, ki bo ponoči opozarjala na posamezne elemente te spomeniško zaščitene stavbe ob Dunajski cesti. V okviru kompleksa je tudi 1200 kvadratnih metrov velik kockasti ločen prizidek, kjer je bila nekdanja Gorenjeva trgovina s servisom, zdaj pa je lokal prazen in ga lastniki (Gores, d. o. u.) kot poslovno nepotrebnega prodajajo.

Obnova veleblagovnice

Astra bo prenovljena že do konca leta

Nekdanjo veleblagovnico za Bežigradom od maja letos prenavlja Exoterm – Plesna šola Bolero prva večja najemnica – V vsakem nadstropju največ po dva lokala

LJUBLJANA – Nekdanja ljubljanska veleblagovnica Astra, delo znanega arhitekta Savina Severja, bo kmalu dobila čisto novo podobo. Spomeniško zaščiteni objekt bo na zunaj ohranil vse svoje arhitekturne značilnosti, znotraj pa bo temeljito rekonstruiran. Z dovoljenjem varuhov kulturne dediščine in arhitektove dedišče so odstranili tekoče stopnice in nekdanje hladilnice ter prenovili zamakajočo streho, do konca leta pa bodo zamenjali tudi dotrajano napeljavno. V notranjosti bodo v vseh treh nadzemnih etažah ohranjeni veliki prostori, dostop do višjih pa bo mogel po novih in prenovljenih stopnicah ter z dvigali.

Kot smo zvedeli v Exotermu, je severni del objekta ob Dunajski cesti že končan, tako da v delu pritličja ob manjši trgovini s torbicami že deluje plesna šola Bolero. Zadnja je na tej lokaciji le začasno in bo sredi novembra svoje prostore dobila v prenovljenem drugem nadstropju.

Ker gre za nekdanjo veleblagovnico, katere značilnost so bili veliki odprti prostori, bo po novem v prvem in drugem nadstropju prostora za največ dva kupca ali najemnika, v pritličnem za tri, v prvi kleti pa jih bo lahko tudi več. V drugi kleti bodo le njihove shrambe in skladišča.

Glede na zanimanje potencialnih kupcev ali najemnikov bodo v Astru po novem prevladovala storitvena dejavnosti (masažni in frizerski saloni, wellness centri, plesne šole ...). Da bi jo spremenili v hišo umetnosti z več galerijami, knjigarno, eno ali dvema vrhunskima restavracijama, več elitnimi modnimi trgovinami in kavarno, kot so načrtovali še pred nekaj meseci, vsaj za zdaj ni izpolnjen glavni pogoj – dovolj veliko parkirišče. Čeprav za objektom obstaja manjše parkirišče, je to premajhno za potrebe številnih lastnikov ali zaposlenih v obeh stolpnih etažah, okoli-

ških stanovalcev in lokalov ob Dunajski cesti brez lastnih parkirišč.

Lastniki Astre in okoliški stanovalci zato lastnikom pred leti predtega objekta nekdanjih Učnih delavnic ob jugozahodnem delu stolpnice ministrstva za okolje in prostor predlagajo, da bi tam uredili začasno parkirišče. Skupaj z obstoječim bi imeli na razpolago več kot 3000 kvadratnih metrov prostora, kar bi do graditve dveh stolpnih in podzemne garaže v petih etažah zadostilo vsaj za potrebe Astrinih najemnikov ali kupcev.

JANEZ PETKOVŠEK

Petletni najem škod octavia za mestno redarstvo

MOL v recesiji molči o cenah najema redarskih avtomobilov

»Upokojili« pet, najeli šest novih avtomobilov – Podjetje bi za najem odštelo osemdeset tisočakov Skopi odgovori in skromna pojasnila – Dvomi o varčnosti – Številna vprašanja brez odgovorov

LJUBLJANA – Novi avtomobili mestnega redarstva so poleg vprašanj, ali lahko vozijo neoznačeni, vzbudili tudi dvome o tem, koliko mestno redarstvo nova vozila sploh potrebuje, še posebno v času recesije. Kot so nam sporočili z Mestne občine Ljubljana (MOL), so julija odprodali pet vozil – štiri od teh so imela manj kot 100.000 kilometrov – najeli pa šest novih.

Poleg odprodaje je mestna oblast letos v petletni poslovni najem vzela šest škod octavia 1.4, so zapisali na občini. Tri škode felicie pick up 1.4 letnik 1998 in 1999 so imele po 71.000, 65.000 in 68.000 prevoze-

nih kilometrov, prav tako odprodani škodi felicia 1.4 pa 85.000 oziroma 129.000 kilometrov.

Na številna naša vprašanja pa na mestni občini niso odgovorili. Zanimalo nas je, po kakšnih cenah so bila

vožila kupljena, a v odgovoru o najemu občinarji niso zapisali, koliko bo ta najem stal na mesec ali skupno. Prav tako niso zmogli posredovati odgovora na vprašanje, koliko vozil šteje zdajšnji vozni park mestnega redarstva. Na vprašanje, koliko redarjev – torej ne tajnic in strojejskih – ima redarstvo zdaj na razpolago, jim je uspelo posredovati le podatek, da mestno redarstvo zaposluje 45 oseb. Iz podatkov o številu avtomobilov in redarjev bi bilo namreč mogoče razbrati, koliko vozil pride na enega redarja, ki deluje na cesti.

Smo se pa pri uveljavljenem trgovcu z avtomobili pozanimali za hipotetični poslovni najem šestih vozil škoda octavia 1.4. Tam so nam tudi pojasnili, da model škoda felicia 1.4 ne obstaja, ampak le močnejše ali šibkeje različice tega modela. Kot podjetje bi za petletni najem šestih

vozil plačali 80.484 evrov, približno 13.400 na pet let za eno vozilo. Na koncu bi jih lahko odkupili za okoli 4000 evrov, mesečno pa bi zanje odšteli nekaj več kot 200 evrov.

Mnogi pa se tudi sprašujejo, ali MOL ravna ekonomično, ko vozila mestnega redarstva upokojuje, še preden prevozijo prvih 100.000 kilometrov. Možno se je sicer izgovoriti na dražje vzdrževanje starejših avtomobilov in celo na varnost njihovih voznikov, a izkušeni serviserji zagotavljajo, da za vozila takega kakovostnega razreda prvih 250.000 prevoženih kilometrov, ob primernem vzdrževanju, ni problematičnih. Tako ostaja vprašanje, ali je omenjeni najem v teh časih – o vsoti lahko zaradi molka pristojnih organov le sklepamo – upravičen in varčen?

SAMO PETANČIČ

Nakupi in najemi vozil za mestno redarstvo MOL

2005	vozil niso kupovali
2006	vozil niso kupovali
2007	Renault Passenger za 20.558 evrov
2008	vozil niso kupovali
2009	v petletni poslovni najem so vzeli šest škod octavia 1.4

DELO Vir: MOL

Vprašalnik Ljubljanopolisa: Peter Slapšak

Tona zlata države ne stane veliko, 26 milijonov evrov je zanjo malenkost

LJUBLJANA – Je bilo alkimistom mar, ko so iz sebe črpali zadnje atome moči, da bi s čarovnijo iz kovine izbežali zlato? So bili zlatosledci manj ravnodušni, ko so po Ameriki prestavljali tokove rek, bredli po ledenomrzli vodi, da bi iz blata izprali drobec zlata? Prvi so si prizadevali za nesmrtnost in drugi za bogastvo, s čim danes plemenite kovine premamljajo tretje, preverjamo pri Petru Slapšaku, direktorju podjetja Elementum in organizatorju kongresa plemenitih kovin.

Je šola alkimistov ali zlatosledcev tudi nas česa stala? Oziroma ali smo se česa naučili?

Ničesar. Očitno. Ni narobe, če so se gnali za zlatom, želeli so si uresničiti sanje. Žal jih je pri tem motiviral samo denar. Zdal ni nič drugega. Spomnite se pohlepa tistih, ki so podeljevali posojila brez kritja; več so jih odobrili, višjo nagrado za opravljeno delo so prejeli. Mislim, da nas je bolj

kot kriza gospodarstva prizadela kriza vrednot.

Nov vzpon dekadence?

Posamezniki, podjetja in država, vsi smo prestopili mejo še sprejemljivega. Posledica je zadolženost vseh. Še pred dvema letoma je bil javni dolg držav 25.000 milijard dolarjev, do danes se je povečal za 40 odstotkov. Zavedlo nas je deset let izjemne rasti.

Smo tudi večkrat spregledali, da uspešnost ni pogojena samo z neomejeno rastjo?

Uspeh države se ne meri samo z visokim BDP. Boljši temelj za državo, posameznika in navsezadnje medčloveške odnose je zagotovitev socialne varnosti. Tudi z nakupom zlata.

Vendar kako vedeti, da ne kupujemo mačka v žaklju?

Predvsem je problem, da preveč kupujemo. Ekzistenčnega pomena niso čevlji, kozmetika, igre, ampak finančne. Ko jih urejaš, seveda ne smeš verjeti prvemu, ki ga srečaš, pridobiti si moraš še mnenje drugih. Hecno, da v šolah še ni vzgoje o denarju.

Hecno?

Da, ker bi z več znanja laže poskrbeli zase. Vsak mora zaščititi sebe in pri tem paziti, da ne živi prek svojih možnosti.

Bi se vi poglani v mrzlo reko ali prebrali čarovniške knjige, da bi se dokopali do zlata?

Ne. **Vas je pa kljub temu omrežil ta ...** ... mrtvi predmet? Zlato se ni samo odločilo, da bo z nami manipuliralo, nam postalo ljubo ali samo plezalo na vratove žensk. Toliko občudovanja si je pridobilo zaradi posebnih lastnosti, barve, specifične teže, je majhno, a težko, ohranja vrednost itd.

Toda, ali mu nismo posebne vrednosti pripilemi mi?

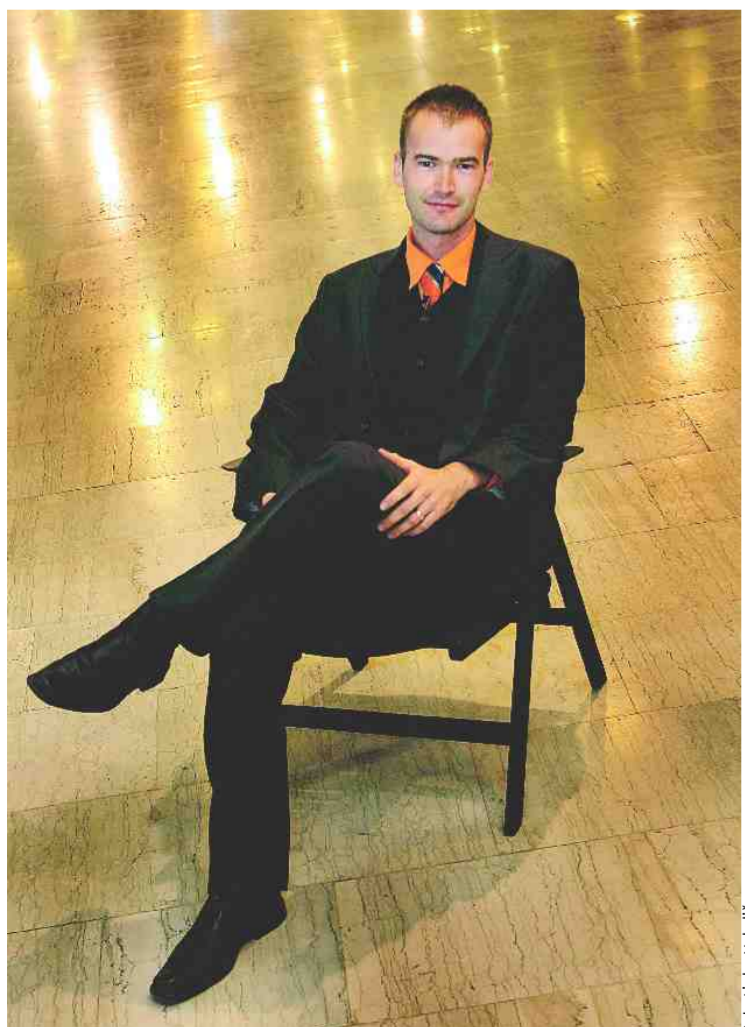
Temu ne oporekam. Hočem reči, da se sam do njega vedem spoštljivo, ker je proizvod narave in je tisočletja ohranjalo vrednost. Zdal jo je pridobiva, bi nas moralo opomniti, da je z našim načinom življenja nekaj narobe. Zlato ne pridobiva vrednosti kot denar, ampak kot zaščita pred nestabilnostjo in napačnimi vrednotami.

Ni izraz nespoštovanja, da je zlato na borzi le ena od možnih izbir za trgovanje?

Vendar nima enakega statusa kakor druge surovine ali vrednostni papirji.

Je pa lahko prav tako predmet spekulacije?

Res je. Mi ga sicer ne predstavljamo kot predmeta spekulacije, temveč kot predmet dolgoročnega razmerja, ki ohranja premoženje in navsezadnje ponuja zavetje.

ZA ZLATO PREPOGOSTO PRESTOPAMO MEJE – »Kako torej upravičiti trgovanje z zlatom, glede na to, kako krvavo se ga pridobiva? Kupci na to žal nimamo veliko vpliva. Ne pozabiti, da so v rudniku pod Peco nekoli kopali otroci in ženske, dokler jih ni zamenjala mehanizacija. Mislim, da bo napredek tudi v revnih deželah postopoma izkoreninil izkoriščanje.«

Foto: Ljubo Vukelič

DEL NOTRANJOSTI BODOČE ASTRÉ – Veleblagovnico Astra ob Dunajski cesti, ki je bila včasih eden pomembnejših trgovskih centrov za Bežigradom, v zadnjih dveh letih pa je bolj ali manj prazna, lahko črtamo s seznama ljubljanskih sramot. V pritličju so uredili prostore za plesno šolo Bolero, prenova 4800 kvadratnih metrov neto površine od druge kleti do drugega nadstropja (na fotografiji je viden del novega osrednjega stopnišča z dvigali) pa bo končana še pred koncem leta. Z razsvetljavo bodo ponoči poudarili Severjevo arhitekturo. Ta bo močnejša ob Dunajski cesti, ob Einspielerjevi pa bo zastrta zaradi bližine stanovanjskega bloka. Objekt bo razsvetljen le deli noči, tako da ne bo moteč za sosedje. V njem bo predvidoma delovalo od 10 do 15 najemnikov ali kupcev (prostore jim bodo dokončali po želji), najemnina pa bo znašala od pet evrov v kleti do 20 v pritličju.

Prejeli smo

Kdaj se bo kaj spremenilo?

Vprašanje se nanaša na zeleno politiko v našem glavnem mestu. Kakor je iz javnih medijev razvidno, je v Ljubljani ostalo vse po starem, kar pomeni, da Ljubljana, glede zelene politike, nima ustreznih uprave in tudi ne kvalificiranih pogledov na usodo sedanjih in prihodnjih parkov in zelenic. Zato tudi ni nič znanega o konkretnih dejavnostih, na primer o usodi Kongresnega trga. Novinar Radia SLO 1 me je spraševal, kaj mislim o planinah na Kongresnem trgu, češ da so v nevarnosti, da jih bodo odstranili. Vedel sem mu svoje mnenje o njih, a sem hkrati poudaril, da niso ločeni problem od vsega drugega, od celotne mestne zelene politike. Zato ima takšno ločeno osebno mnenje zgolj zasebno informativno vrednost. V Ljubljani nam manjka celovit, strokovno utemeljen in v kulturnem pogledu odgovoren pogled na celoto in potem na posameznosti. Če bodo platane odstranili, bi morali prej povedati, kaj bo na Kongresnem trgu namesto njih. Ti-

sto, kar smo glede mestnega zelenja lahko brali v Ljubljani (glasilo Mestne občine, št. 7-8, 09), je zgolj informacija, v kateri je med drugim povedano, da nekdo pozna vsa drevesa v mestu in da se glede mestnega zelenja vsak teden sestajajo s podžupanom prof. Janezom Koželjem. To je sicer bolj kakor nič, a je podobno, kakor če bi se glede mestnega urbanizma zbirali poljubni ljudje in bi kdo razlagal, da pozna vse ulice.

Ni posebej zabavno, ker je treba kar naprej poudarjati, da Ljubljana, posebno odkar je glavno mesto države, potrebuje urejene parke in zelenice, ali še natančneje, da potrebuje urejene vse odprte prostore in da mora imeti za te namene kvalificirano in ustaljeno upravo. To so stvari, ki ne morejo in ne smejo biti zgolj priložnostna ali stranska obveza. Seveda je mogoče preživeti tudi brez takšne uprave. A kako? V glavnem slabo, neugledno in predvsem zelo drago, kar vse danes imamo.

Čeprav se tu in tam na področju javnega zelenja sicer posreči spre-

jeljiva rešitev, recimo, drevored na delu Barjanske ceste, je jasno, da gre za posameznosti in da ni sledu o skrbi za celotno mesto, za vse njegove odprte prostore. Koliko je slabo urejenih, neoskrbovanih ali celo zanemarnjenih prostorov po vsem mestu ... Očitna je tudi neuravnoteženost med posameznimi potrebami. V preureditvi Hrvaškega trga je mesto lahko vložilo 236.000 evrov ali več, za oskrbo drobnih stvari, na primer, v Črnučah, pa nima nekaj tisočakov. Te stvari so splošne, a dovolj zgornje.

Značilno je tudi, da je treba nekatero novo zelenice ali drevorede zasajevati kar dvakrat ali celo trikrat (kakor, denimo, na delu Barjanske ceste). Posajena so drevesa, večina uvožena (na domače drevesnice se mesto ne spomni), ki se potem posušijo. Kdo za vse to odgovarja in kdo plačuje? Javnosti prav tako ni znano, kdo so načrtovalci, ki tisto malo načrtujejo? Zdi se, kakor da gre za priložnostne sodelavce, ki načrtujejo posameznosti in ne izhajajo iz celote, ali da gre za kabinetske načrtovalce, ki se ne vživijo v prostor in zakonitosti parkovnega oblikovanja.

Zmeda je torej dovolj velika, kdaj se bo kaj spremenilo? Dovoljimo si pravico, da na to vprašanje ponovim. Že v začetku sedanje uprave sem županu Zoranu Jankoviču in podžupanu Jeranu Koželju predložil, da bi mesto dobilo kvalificirano upravo za parke in zelenice. Oba sta osebno poudarila, da bosta za tako upravo poskrbela. Potem sem posredoval podrobnejši opis, kako imajo to urejeno v podobnih mestih drugod po Evropi. Ker se zavedam, da premoremo zelo malo ljudi, ki bi bili za organizacijo take uprave primerni, sem predlagal celo ime strokovnjaka, za katerega mislim, da bi to zmožal. Pa nič! Stanje pa se slabša in smo na poti, ko bo Ljubljana čedalje bolj zanemarnjeno mesto. **JOŽE STRGAR**, Ljubljana

Pogrebi

ŽALE: Na ljubljanskih 95ah bodo v torek, 20. oktobra, pokopali 59-letnega upokojenca **Gabrijela Skerla** (ob 12. uri), 66-letno upokojenko **Andelo Glavič** (ob 13. uri), 90-letnega upokojenca **Stanislava Vernika** (ob 14. uri), 63-letnega upokojenca **Ladislava Korosca** (ob 15. uri), 102-letno upokojenko **Julijano Uhlir** (ob 16. uri), 86-letno upokojenko **Rozalijo Kostevc** (ob 17. uri) in 98-letno upokojenko **Vero Lavrač** (ob 18. uri). **POLJE:** Na pokopališču v Polju se bodo poslovili od 69-letnega upokojenca **Antona Viktorja Svarca** (ob 11. uri). **J. S.**

Na kratko

Tekstilni nagovori

LJUBLJANA – V galeriji KUD Franceta Prešerna bodo danes ob 21. uri odprli razstavo študentov katedre za oblikovanje tekstilij in oblačil (oddelka za tekstilstvo) z naslovom Tekstilni nagovori. Razstava bo na ogled do 10. novembra, prodajni del pa bo v avli od danes do četrta med 16. in 24. uro. **D. V.**

Oš Valentina Vodnika ima 80 let

LJUBLJANA – Ena največjih in najstarejših osnovnih šol v Ljubljani je letos dočkala že 80 let. Ob tem jubileju je šola izdala spominsko brošuro, sredi septembra so pripravili družjenje s starši in učenci, številne učne delavnice v razredih so posvetili zgodovini šole, jubilej pa bodo proslavili danes ob 18. uri v Centru urbane kulture Kino Šiška. **U. Š.**

Kakšen portret mesta izrisujejo tisti, ki ga uživajo, so v njem zaposleni ali se mu pustijo zapeljati, preberite v knjigi **Ljubljanaopolis, 50 portretov**. **Narocila:** promiko@volja.net, 051/402 848 **Cena: 11,90 EUR + poštnina**